

Programación Docente de Composición para a imaxe I

Ensinanzas Superiores de Música Título Superior de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA COMPOSICIÓN E INSTRUMENTACIÓN

ESPECIALIDADE	COMPOSICIÓN								ITINERARIO	COMPOSICIÓN
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	COMPOSICIÓN								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	D. José Antonio Cantal Mariño
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	D. José Antonio Cantal Mariño
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1,5
ETCS/ CUADRIMESTRE							3		Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	D. Pablo Beltrán Sobrado				pablobeltran@edu.xunta.es				martes - 16:30 h.	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo das diferentes técnicas de composición e instrumentación aplicadas á imaxe. Dominio teórico/práctico das ferramentas tecnolóxicas precisas para o desenvolvemento de proxectos en diferentes medios, escénico e audiovisual, demostrando capacidade de adaptación. Estudo histórico e analítico da música para cine e dos diferentes xéneros. A industria cinematográfica e a escena alternativa, o rol da música. Planificación, organización e desenvolvemento dun proxecto audiovisual. Estudo da lexislación comparada vixente no fenómeno audiovisual.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Composición; Tecnoloxías aplicadas á composición
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T9, T15
XERAIS	X2, X5, X7, X17, X21, X24, X27
ESPECÍFICAS	EC4, EC7, EC8, EC11

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Aprender e practicar as técnicas da composición e produción no campo audiovisual. Aprender e practicar as técnicas de ambientación e efectos sonoros máis utilizados.	T1, T2, T4, X5, EC4, EC7
2. Estudar a integración do material compositivo sonoro e a imaxe, dun xeito creativo procedente de distintas fontes, nun medio homoxéneo.	T1, T2, T4, X5, X21, X24, EC4, EC7, EC11
3. Saber aplicar e aproveitar as novas tecnoloxías no ámbito da creación musical para imaxe, nunha variedade ampla de contextos e formatos audiovisuais, incluíndo as colaboracións con outros campos artísticos.	T1, T2, T4, T9, X7, X17, X24, X27
4. Entender o poder da música para imaxe en relación á psicoacústica e percepción humana das diferentes posibilidades de significación do contido ou mensaxe que propón o audiovisual.	T4, X5, EC7
5. Coñecer analiticamente e auditivamente as músicas de diferentes estilos e xéneros, máis importantes e máis representativas do panorama da historia do cine e do panorama audiovisual en xeral antigo e moderno, e tamén a súa relación coa música xerada con novas tecnoloxías contemporáneas actuais.	T9, T15, X17, X21, X24, X27, EC8, EC11
6. Dotar ao alumnado de composición dunha valoración e postura aberta, e visión actualizada, ante a importante problemática da composición actual relacionada coa a imaxe, no uso da música clásica do pasado, ou jazz e música popular, e no uso das novas tecnoloxías e os seus procedementos e na busca dun estilo e estética propias.	T9, T15, X17, X21, X24, X27, EC8, EC11

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1.- Teoría e análise da historia da música en relación a imaxe.	1. Estudo dos orixes da música de cine. A música no cine americano, e no cine europeo, evolución histórica e autores máis importantes a o longo do século XX e XXI. Sinfonismos. Pop e Jazz. Grandes autores. Aprendizaxe de diferentes estilos musicais a nivel compositivo e da instrumentación e orgánicos, así como, o de adquirir un criterio auditivo sobor dos tipos de diferentes materiais empregados no cine, curtametraxe, documental, música para TV, música para anuncios, videoxogo. A función e o porqué da música.	4
2.- Proceso dunha produción audiovisual pre, pro e post- produción.	2. Estudo da estrutura xerárquica dos departamentos e as súas funcións. O Compositor como xefe de departamento ou xefe de equipo.	1
3.- Nocións básicas da linguaxe audiovisual.	3.1. Imaxe: • Composición. • Tipos de plano. • Movements de cámara. • Espazo e tempo cinematográfico. • Montaxe. 3.2. Son: • A voz, o ruído, a música. • Planos sonoros, movementos sonoros, espazos sonoros. • A edición do son.	1
4.- Análise da imaxe. Factores principais.	4. Estrutura e articulación. O fluxo sonoro. Elementos de análise.	1
5.- Posibilidades e efectos da música sobre a imaxe.	5. O pacto de veridición. Funcións desencadeantes. Xustificación da música. A ilusión da música. O cliché. O leitmotiv. Os códigos. Contrapunto e decorado sonoro.	1
6.- O proceso compositivo e a	6.1. Os bloques. Material temático. A instrumentación. O Estilo. Inicios e cadencias. A sincronización. A puntuación.	9

sincronización.	Sistemas de sincronización. 6.2. O alumno-músico aplicará todos os coñecementos aprendidos nas demais materias tecnolóxicas da especialidade para aplicalas no entorno audiovisual. 6.3. Estudo da relación das técnicas de composición tradicionais para a imaxe en diferentes estilos, relaciónándoas cós medios electroacústicos e da tecnoloxía actual, e observando as súas propias posibilidades gramaticais intrínsecas, dotando ó alumnado de composición dunha valorización e visión actualizada do panorama musical tecnolóxico e os seus procedementos en relación a imaxe. 6.4. Coñecemento de diferentes estilos e estéticas compositivas da Historia da Música Clásica e moderna en relación a imaxe. Pop, Jazz, outros. 6.5. Manexo das ferramentas informáticas e electrónicas para a edición, mixtura, procesado, montaxe, secuenciación de audio imaxe que están a disposición nun laboratorio electroacústico nos entornos (PC, Mac) coma, Pro-tools, Cubase, Nuendo, Logic, Adobe audition, etc, como entornos posibles da montaxe son-imaxe a integrar e manipular dunxeito creativo o material nun medio homoxeneo. Panoramicación en estereo 2.0, e coñecemento do sistema 5.1. Instrumentos virtuais: samplers, Rom-players, e sintetizadores. Librerías orquestais e vintage. 6.6. Aplicación de todo o aprendido en música para cine, curtametraxe, documental, música para videoxogos, música para tv, música para anuncios montaxes de tipo interdisciplinar (teatro máis música, danza, vídeo, etc)	
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases prácticas	15		15
Exposición traballos	9		9
Avaliación	1,5		1,5
Revisión avaliación	2		2
Actividades introductorias	1,5		1,5
Busca de información		11	11
Traballo individual		50	50
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Exame escrito	Realización dunha ou varias probas teórico-prácticas, que comprendan algúns dos obxectivos e contidos contemplados na programación cuadrimestral e que serán realizadas na aula cunha duración máxima de 90 minutos e que demostren o coñecemento teórico e práctico dos contidos aprendidos.	Todas	40%
Traballo persoal	Ademais das probas obxectivas correspondentes para ter garantía de superar a materia no exame, deberase entregar polo menos un traballo ou proxecto compositivo audiovisual deste tipo: composición musical e efectos sonoros para un documental materiais e procedementos empregados, e partitura do mesmo, que será guiado polo profesor, podendo estar elaborado nos Nuendo, Adobe Audition, e/ou outros. Rendemento diario	Todas	30%
			30%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame escrito	Realización dunha ou varias probas teórico-prácticas, que comprendan algúns dos obxectivos e contidos contemplados na programación cuadrimestral e que serán realizadas na aula cunha duración máxima de 90 minutos e que demostren o coñecemento teórico e práctico dos contidos aprendidos.	Todas	40%
Traballo persoal	Ademais das probas obxectivas correspondentes para ter garantía de superar a materia no exame, deberase entregar polo menos un traballo ou proxecto compositivo audiovisual deste tipo: composición musical e efectos sonoros para un documental materiais e procedementos empregados, e partitura do mesmo, que será guiado polo profesor, podendo estar elaborado nos Nuendo, Adobe Audition, e/ou outros. Rendemento diario	Todas	30%
			30%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Ver avaliación extraordinaria		
Traballo persoal	Ver avaliación extraordinaria		
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Realización dun ou varios exercicios determinados polo Departamento ou polo profesor da materia que comprendan os obxectivos e contidos do cuadrimestre nos que o alumno demostre que está capacitado para atinxir os obxectivos e contidos establecidos na programación.	Todas	70%
Traballo persoal	Ademais das probas obxectivas correspondentes para ter garantía de superar a materia no exame, deberase entregar polo menos un traballo ou proxecto audiovisual deste tipo dunha duración máxima de 10 minutos, cunha explicación dos materiais e procedementos empregados, e partitura do mesmo, que será guiado polo profesor, podendo estar elaborado	Todas	30%

	nos seus materiais básicos por instrumentos virtuais ou doutro tipo, e integrándoos nun entorno de secuenciación coma Cubase, Nuendo, Adobe Audition, e/ou outros.		
--	--	--	--

* Soamente se fai a ponderación final se o alumno realiza as dúas partes (tanto na avaliación ordinaria como na extraordinaria).

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade eda súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

- ADLER, Samuel (2002). The study of orchestration. New York: W.W. Norton.
- ADORNO, Theodor y EISLER, Hans (1981). El cine y la música. Madrid: Fundamentos.
- ARIJON, D. (1988) Gramática del lenguaje audiovisual. Guipúzcoa: Escuela de Cine y Vídeo del País Vasco.
- BENET, V. J. (2004). La cultura del cine. Introducción a la historia y la estética del cine. Barcelona: Paidós.
- BORDWELL, David, STAIGER, Janet y THOMPSON, Kristin (1997). El cine clásico de Hollywood. Estilo cinematográfico y modo de producción hasta 1960. Barcelona: Paidós.
- BURT, George (1994) The art of film music. New England: Northeastern University Press.
- CHARLES, Agustín (2005). Instrumentación y Orquestación (varios volúmenes). Valencia: Rivera Editores.
- CHION, Michel (1993). La audiovisión. Barcelona: Paidós.
- CHION, Michel (1997). La música en el cine. Barcelona: Paidós.
- CHION, Michel (1999). El sonido: música, cine, literatura,.... Barcelona: Paidós.
- COLÓN, Carlos, INFANTE, Fernando y LOMBARDO, Manuel (1997). Historia y teoría de la música en el cine. Presencias afectivas. Sevilla: Alfar.
- CONE, Edward T. (1968) Musical form and musical performance. New York: Norton.
- COOK, Nicholas (1994). A guide to musical analysis. New York: Oxford University Press.
- COOK, Nicholas (2004). Analysing musical multimedia. New York: Oxford University Press.
- COOKE, Merwyn (2001). Film music. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. Vol. 8. Second Edition. New York: Oxford University Press.
- CUETO, Roberto. Cien bandas sonoras en la historia del cine. Madrid: Nueve, 1996.
- EVANS, Mark (1975). Soundtrack: the music and the movies. Nueva York: Hopkinson and Blake.
- HALAS, John / MANVELL, Roger. La técnica de los dibujos animados. Barcelona: Omega, 1990.
- INGLIS, Ian (2003). Popular music and film. Londres: Wallflower Press.
- JULLIER, Laurent. El sonido en el cine. Barcelona: Paidós, 2007.
- LLUÍS I FALCÓ, Josep (1995). Método de análisis de la música cinematográfica.
- LONDON, Kurt (1970). Film music. New York: Arno Press y The New York Times.
- MOYA LORENTE, Fernando (1993). Los grandes músicos del cine. Barcelona: Royal Books.
- NIETO, José (2004). Música para la imagen: La influencia secreta. Madrid: Fundación Autor.
- PRENDERGAST, Roy M. (1992). Film music. A neglected art (second edition). New York: W.W. Norton.
- RAMAGUERA I RAMIÓ, Joaquim (1993). El lenguaje cinematográfico. Gramática, géneros, estilos y materiales. Madrid: Ediciones de la Torre.
- ROMÁN, A. (2008). El lenguaje audiovisual. Semiótica y estética de la música cinematográfica. Mousike.
- RUSSELL, Mark / YOUNG, James (Eds.). Bandas Sonoras. Cine. Barcelona: Océano, 2001.
- WIERZBICKI, James (2009). Film music. A history. New York: Routledge.
- XALABARDER, Conrado. Música de cine: una ilusión óptica: método de análisis y creación de bandas sonoras. [S. l.]: LibrosEnRed, 2006

Enlaces Recomendados:

- Asociación por la Difusión de la Música Audiovisual (Antes conocida como ACMDC): <http://admablogg.blogspot.com>
- Cine Bso: www.cinebso.com Contiene críticas y comentarios a BSO, dossiers y biografías.
- Compositores Cinematográficos del Estado Español: <http://usuarios.lycos.es/compositores> Web personal de Josep Lluís i Falcó
- Filmoteca Española (Madrid): www.mcu.es/cine Ministerio de Cultura
- Historia y crítica del cine español: www.cervantesvirtual.com/por/tal/LGB/cine_estatica.shtml - Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes. Contiene artículos y material audiovisual.
- Internet Movie Data Base (IMDB): www.imdb.es La mayor base de datos cinematográfica en la Red.
- Mundo BSO: www.mundobso.com Web gestionada por Conrado Xalabarder (crítico de Fotogramas).
- Musimagen: www.musimagen.com Asociación de compositores de música para audiovisual.